

กลยุทธ์การใช้พื้นที่ข่าวหน้า 1 ของแหล่งข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน

นางสาวสุนทร อมรเพชรสถาพร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาวารสารสนเทศ ภาควิชาวารสารสนเทศ

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

NEWS SOURCE'S STRATEGIES IN GETTING FRONT PAGE COVERAGE IN NEWSPAPERS

Miss Suntharee Amornpetsathaporn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Journalism

Department of Journalism

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491229

หัวข้อวิทยานิพนธ์

โดย

ภาควิชา

อาจารย์ที่ปรึกษา

กลยุทธ์การใช้พื้นที่ข้างหน้า 1 ของแหล่งข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน

นางสาวสุนทรี อมรเพชรสถาพร

วารสารสนเทศ

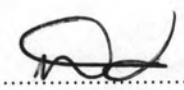
รศ.ดร.พีระ จิรโสภณ

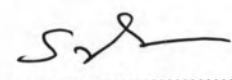
คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทฉบับนี้

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.ยุบล เบ็ญจงคิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์สุกัญญา สุตบรรทัด)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระ จิรโสภณ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์รจิตลักษณ์ แสงอุไร)

สุนทรีย อมรเพชรสถาพร : กลยุทธ์การใช้พื้นที่ข่าวหน้า 1 ของแหล่งข่าวในหนังสือพิมพ์รายวัน (NEWS SOURCE'S STRATEGIES IN GETTING FRONT PAGE COVERAGE IN NEWSPAPERS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พีระ จิรโสภณ , 156 หน้า.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากลยุทธ์การใช้พื้นที่ข่าวหน้า 1 ของแหล่งข่าวในหนังสือพิมพ์ การวิจัยเป็นเชิงกรณีศึกษาที่คัดเลือกจากกรณีเหตุการณ์ข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน ช่วงตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 ถึง 31 มกราคม 2549 จำนวน 6 กรณี การวิจัยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาและการสัมภาษณ์เจาะลึก

การวิเคราะห์เนื้อหามุ่งวิเคราะห์เปรียบเทียบวิธีการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน ในประเด็นการเล่าเรื่อง การกำหนดวาระข่าวสาร การชูประเด็นข่าวสาร การสร้างกรอบการรับรู้เนื้อหาข่าวสาร และการประกอบสร้างความหมายที่ปรากฏในข่าว

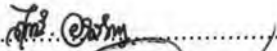
ส่วนการสัมภาษณ์เจาะลึกแหล่งข่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เห็นถึงกลยุทธ์และกระบวนการในการเข้าถึงพื้นที่ข่าวหน้าหนึ่ง และการสัมภาษณ์เจาะลึกนักวิชาชีพและนักวิชาการสื่อสารมวลชนเพื่อทราบถึงทัศนคติที่มีต่อกลยุทธ์การใช้พื้นที่ข่าวหน้า 1 ของแหล่งข่าว

ผลจากการวิจัยสรุปได้ว่า

1. ในกรณีเหตุการณ์ข่าวเดียวกัน หนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชนมีวิธีการนำเสนอทั้งเหมือนและแตกต่างกัน โดยทั้งสองฉบับกำหนดวาระข่าวสารให้กับเหตุการณ์ข่าวที่มีองค์ประกอบด้านบุคคลสำคัญมากที่สุด นอกจากนี้ให้ความสนใจนำเสนอข่าวที่มีองค์ประกอบข่าวด้านความแปลก ปุฉนสนใจ และมีความรุนแรงรองลงมา ทั้งนี้มติชนมีการชูประเด็นข่าวสารด้วยแง่มุมที่หลากหลายกว่าไทยรัฐ โดยไทยรัฐมักชูประเด็นที่ปุฉนสนใจเป็นหลัก ส่วนการสร้างกรอบการรับรู้เนื้อหาข่าวสารและการประกอบสร้างความหมายที่ปรากฏในข่าวของหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับนี้ก็เหมือนและแตกต่างกันแล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการทำงานของแต่ละองค์กร เช่น กรณีการค้าด้านการทำ FTA ไทยรัฐสร้างกรอบการรับรู้เนื้อหาที่สนับสนุนฝ่ายรัฐบาล แต่มติชนสร้างกรอบการรับรู้เนื้อหาที่สนับสนุนฝ่ายคัดค้าน

2. กลยุทธ์ที่แหล่งข่าวนำมาใช้ประสบความสำเร็จมีผลให้ปรากฏเป็นข่าวหน้าหนึ่งของหนังสือพิมพ์และได้รับความสนใจปัญหานั้นๆมากขึ้นจากเดิม แต่ก็ไม่สามารถควบคุมทิศทางการเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ได้ ทำให้ผลต่อเนื่องจากการเสนอข่าวอาจไม่เป็นไปตามที่แหล่งข่าวคาดคิดไว้เสมอไป ขณะเดียวกันด้านสื่อเองแม้จะรู้เท่าทันกลยุทธ์ของแหล่งข่าวแต่ก็ต้องนำเสนอ เนื่องจากมีองค์ประกอบที่เป็นข่าวหน้าหนึ่งได้อยู่แล้ว

3. ปัจจัยที่จะทำให้ปัญหานั้นๆถูกนำเสนอข่าวหน้าหนึ่ง คือตัวแหล่งข่าวต้องใช้กลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรสื่อ โดยต้องทำให้มีองค์ประกอบข่าวตามที่สื่อต้องการ นอกจากนี้การที่แหล่งข่าวใช้กลยุทธ์เพื่อเรียกร้องความสนใจจากสื่อ ดึงดูดให้สื่อสนใจพิจารณานำเสนอได้สำเร็จแต่ก็ไม่ส่งผลกระทบต่อการทำงานของสื่อในฐานะประตูข่าวสารแต่อย่างใด

ภาควิชา.....วารสารสนเทศ.....ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....วารสารสนเทศ.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ปีการศึกษา 2549

4785136528 : MAJOR JOURNALISM

KEY WORD: NEWS SOURCE / NEWS STRATEGY / FRONT PAGE COVERAGE

SUNTHAREE AMORNPETSATHAPORN: NEWS SOURCE'S STRATEGIES IN GETTING FRONT PAGE COVERAGE IN NEWSPAPERS. THESIS ADVISOR :ASSOC.PROF.PIRA CHIRASOPONE,Ph.D., 156 pp.

This case study research aims at studying news sources' strategies in getting newspaper's front page coverage.Six news cases were selected from front-page news of Thairath newspaper and Matichon newspaper in the period of January 1, 2005 to January 31, 2006. Research methods are content analysis and in-depth interview.

On the part of content analysis, the research analyzed and compared news presenting of Thairath newspaper and Matichon newspaper using concepts of narration, agenda setting, media priming, news framing, and meaning construction as means of analyzing.

The research utilized news sources in-depth interview to find out strategies and procedures in getting newspaper's front-page coverage while in-depth interviews of media professionals and journalism professors aimed at examining their opinions regarding to this issue.

The Research findings can be concluded as follows:

1.In the same news case, Thairath newspaper and Matichon newspaper were somewhat similar and different of their news presentation. Importance of news source was one of the priority criteria using for selection news agenda other criteria were oddity, human interest and violence. However, Matichon newspaper presented news issues with more various aspects than those of Thairath newspaper. Besides, framing of news and creating news meaning as appearing in both newspapers were somewhat different due to the news policy of each news organization.

2.News sources were successful in utilizing their strategies to get access to newspaper front-page but they could not always control direction of news media presentation. As a result, sometimes news were not be coveredged by media as the news source expected. Most of the case although the media themselves were awared of news source strategies in trying to get front page coverage, they still presented such news events because they had news elements valuable to be front-page news.

3.Influencing factors of front-page news selection based on the ability of news source to create news events corresponding to the news selection criteria and policy of those media organizations. However, news sources might normally be able to draw attention from media but could not always affect the working standard of media professional.

Department.....Journalism.....Student's signature.....*Suntharee*.....
Field of studyJournalism.....Advisor's signature.....*[Signature]*.....
Academic year 2006

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถของ รศ.ดร.พีระ จิรโสภณ อาจารย์ที่ปรึกษา ศ.สุกัญญา สูดบรรทัด ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และรศ.รจิตลักษณ์ แสงอุไร กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้ให้คำชี้แนะและสละเวลามาตรวจแก้งานให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาแก่ผู้วิจัยตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์และหอสมุดกลาง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่อำนวยความสะดวกในการจัดเก็บข้อมูล ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ภาคศึกษารสารสนเทศ ที่ช่วยเหลือในการติดต่อนัดหมายกับอาจารย์ตลอดจนกรุณาแก้ไขปัญหาให้ผู้วิจัยในวินาทีเร่งด่วน

ขอบพระคุณแหล่งข้อมูลทุกท่านที่เล็งเห็นความสำคัญของวิทยานิพนธ์เล่มนี้และกรุณาสละเวลาให้สัมภาษณ์ตลอดจนให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอบคุณเพื่อนๆ ทุกคนที่มีส่วนร่วมในการทำวิจัยครั้งนี้ทั้งทางตรงและทางอ้อม โดยเฉพาะ ศจิริรัตน์ พุฒเรืองศักดิ์ และทวีลักษณ์ พลราชม ที่คอยช่วยเหลือผู้วิจัยเสมอมา

กราบขอบพระคุณพ่อแม่ที่เป็นทุกสิ่งทุกอย่างของลูกเสมอ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ

บทที่

1.	บทนำ.....	1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	ปัญหานำวิจัย.....	4
	วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	5
	ขอบเขตการวิจัย.....	5
	นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ.....	5
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2.	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
	การรายงานข่าว.....	7
	ประเภทของข่าว.....	8
	ภาพข่าว.....	9
	การเลือกใช้แหล่งข่าวบุคคลในการรายงานข่าว.....	11
	คุณค่าข่าวและการคัดเลือกข่าวของนายประตู่ข่าวสาร.....	13
	องค์ประกอบข่าว.....	13
	นายประตู่ข่าวสาร.....	17
	การกำหนดวาระข่าวสาร.....	19
	การชูประเด็นข่าวสารของสื่อมวลชน.....	24
	การสร้างกรอบการรับรู้เนื้อหาข่าวสาร.....	26
	การประกอบสร้างความเป็นจริงทางสังคม.....	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเล่าเรื่อง.....	31
บทบาทหน้าที่และผลกระทบจากสื่อมวลชน.....	33
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	38
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	40
วิธีการวิจัย.....	40
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
การนำเสนอข้อมูล.....	41
4. ผลการวิจัย.....	42
4.1 กรณีการทุบรถฮอนด้า รุ่น CRV ของนางสาวเดือนเพ็ญ ศิลาเกษ.....	45
4.1.1 ลักษณะการนำเสนอข่าว.....	45
4.1.2 การใช้พื้นที่ข่าวหน้า 1 ของแหล่งข่าว.....	53
4.2 กรณีการทำบ้านสีดำของนางรัตนา สัจจเทพ.....	56
4.2.1 ลักษณะการนำเสนอข่าว.....	56
4.2.2 การใช้พื้นที่ข่าวหน้า 1 ของแหล่งข่าว.....	65
4.3 กรณีการชุมนุมคัดค้าน FTA ไทย-สหรัฐฯ ที่ จ.เชียงใหม่.....	69
4.3.1 ลักษณะการนำเสนอข่าว.....	69
4.3.2 การใช้พื้นที่ข่าวหน้า 1 ของแหล่งข่าว.....	80
4.4 กรณีการเปลี่ยนหน้าอกเพื่อสาดิตผลิตภัณฑ์กระบี่ทรวงอก.....	85
4.4.1 ลักษณะการนำเสนอข่าว.....	85
4.5 กรณีการแถลงข่าวตั้งครม.ของคัทลียา แมคอินทอช.....	94
4.5.1 ลักษณะการนำเสนอข่าว.....	94
4.6 กรณี Reality show แก้ปัญหาความยากจนที่อำเภออาจสามารถ.....	104
4.6.1 ลักษณะการนำเสนอข่าว.....	104
ทัศนะของนักวิชาชีพและนักวิชาการด้านหนังสือพิมพ์.....	113
5. สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	135

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

สรุปผลการวิจัย.....	137
อภิปรายผล.....	146
ข้อเสนอแนะต่อการทำหน้าที่ของสื่อ.....	151
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	151
ข้อเสนอแนะในการวิจัยที่เกี่ยวข้องต่อไป.....	151
รายการอ้างอิง.....	152
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	156

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1. ตารางที่ 4.1.1 เปรียบเทียบการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน กรณีการทุบรถยนต์ฮอนด้า รุ่น CRV ของนางสาวเดือนเพ็ญ ศิลาเกษ.....51
2. ตารางที่ 4.1.2 เปรียบเทียบการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน กรณีการทำบ้านสีด้า ของนางรัตนา สัจจเทพ.....63
3. ตารางที่ 4.1.3 เปรียบเทียบการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน กรณีการชุมนุมคัดค้านการเจรจาเปิดเขตการค้าเสรีไทย-สหรัฐฯ ที่ จ.เชียงใหม่.....78
4. ตารางที่ 4.1.4 เปรียบเทียบการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน กรณีการสาธิตผลิตภัณฑ์กระชับทรวงอก.....92
5. ตารางที่ 4.1.5 เปรียบเทียบการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน กรณีการแถลงข่าวตั้งครม.ของคัทลียา แมคอินทอช.....102
6. ตารางที่ 4.1.6 เปรียบเทียบการนำเสนอข่าวของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและมติชน กรณีรายการเรียลตี้โชว์ของ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร.....110